

Qui Hoạch Hệ thống Canh tác Nương tựa Ngôi nhà Sinh thái

Nguyên tắc Thiết kế chi tiết

(www.livelihoodsovereignty.org)

Hồn nhiên, lành mẫn, bản lĩnh, bao dung và khát khao tự do là vốn Trời cho. Nếu ta giá trị được món quà ban tặng đó của Ông Trời như Phụng dưỡng Mẹ Cha ta, ta sẽ có được tự do của chính ta. Doanh nhân Cộng đồng là những người âm thầm thờ phụng món quà tự do của ông trời ban tặng tưởng giản đơn mà sâu lắng đến ngỡ ngàng

Triết lý

Phụng dưỡng nhiên nhiên

Cốt lõi

1. Đặc thù sinh thái cảnh/ Landscape Characteristic
2. Đa dạng/ Diversity
3. Tri thức tộc người/ Indigenous/Endogenous/ Wisdom/Custom/knowledge/Norm System

Năm bước quan sát

1. Quan sát tổng thể, chi tiết tương năm đặc tính cốt lõi của hệ ¹, nhận diện đặc thù địa hình/ *linh cảm* giữa các hợp phần trong hệ và giữa hệ với láng giềng;
2. Tương tác hướng của ba dòng năng lượng tâm linh với năm đặc tính cốt lõi trong hệ và giữa hệ với láng giềng;
3. Nhận diện lợi thế, khó khăn, cơ hội và trở ngại của hệ thống *theo mùa*;
4. Nhận diện thách thức tiềm năng *theo mùa* của hệ thống;
5. Lựa chọn phương án qui hoạch phù hợp với thực tế khu đất.

Bảy Nguyên tắc Qui hoạch Hệ thống

1. Tuân thủ qui luật nương tựa (inter-dependent) giữa 5 đặc tính cốt lõi của hệ *theo mùa*;
2. Ứng dụng ba dòng năng lượng mặt trời, nước và gió, đặc biệt là tương tác nương tựa giữa ba dòng năng lượng *tâm linh* với nguồn năng lượng vi sinh hữu cơ *ẩn dấu* giữa các tầng/lớp đất với lực hấp dẫn² và những ứng biến gen tự nhiên giữa các loài³ trong hệ thống *theo mùa*;
3. Hiểu cơ bản các chu trình Sinh- Địa - Hóa⁴ trong hệ thống *theo mùa* (Chu trình Ni tơ, Các bon, Photpho, nước và quá trình Quang hợp) và những *ảnh tác biên*⁵/ nơi tiếp nối/phân khúc địa hình/features trong hệ thống;
4. Không có khái niệm thải rác và rác thải /Không vứt bỏ bất kỳ cái gì⁶ ra khỏi hệ thống!

¹ 1) Đa dạng; 2) Đặc thù; 3) Tương tác; 4) Thích nghi; 5) Bền vững

² Lực hấp dẫn là lực vật lý kéo mọi vật rơi xuống đất và nước chảy từ nơi cao xuống nơi thấp.

³ Thay đổi gen của loài: Khi sinh vật sinh sản, đôi khi xảy ra hiện tượng thay đổi gen tự nhiên làm sản sinh ra những giống mới cùng loài.

⁴ Chu trình sinh địa hoá là chu trình trao đổi các chất trong tự nhiên theo con đường môi trường ngoài truyền vào cơ thể sinh vật qua các bậc dinh dưỡng rồi từ cơ thể sinh vật truyền trở lại môi trường.

⁵ Ảnh tác biên là tương tác bờ rìa của hệ thống

⁶ Ví dụ: Khi một cái cây đổ xuống đất, nó sẽ bị sâu mục. Khi cây bắt đầu bị sâu mục, nó tạo ra một môi trường mới cho các dạng sống khác như nấm hay sâu để ăn gỗ mục; các động vật khác sẽ ăn các loài sâu này và không ngừng tái sinh chất dinh dưỡng. Cuối cùng, tất

5. Tôn trọng và tạo cơ hội sinh thái cho các tương tác thuận - nghịch giữa các hợp phần theo mùa trong hệ;
6. Nuôi dưỡng tính đặc thù/khác biệt của hệ trong quá trình canh tác *theo mùa*;
7. Không cưỡng ép.

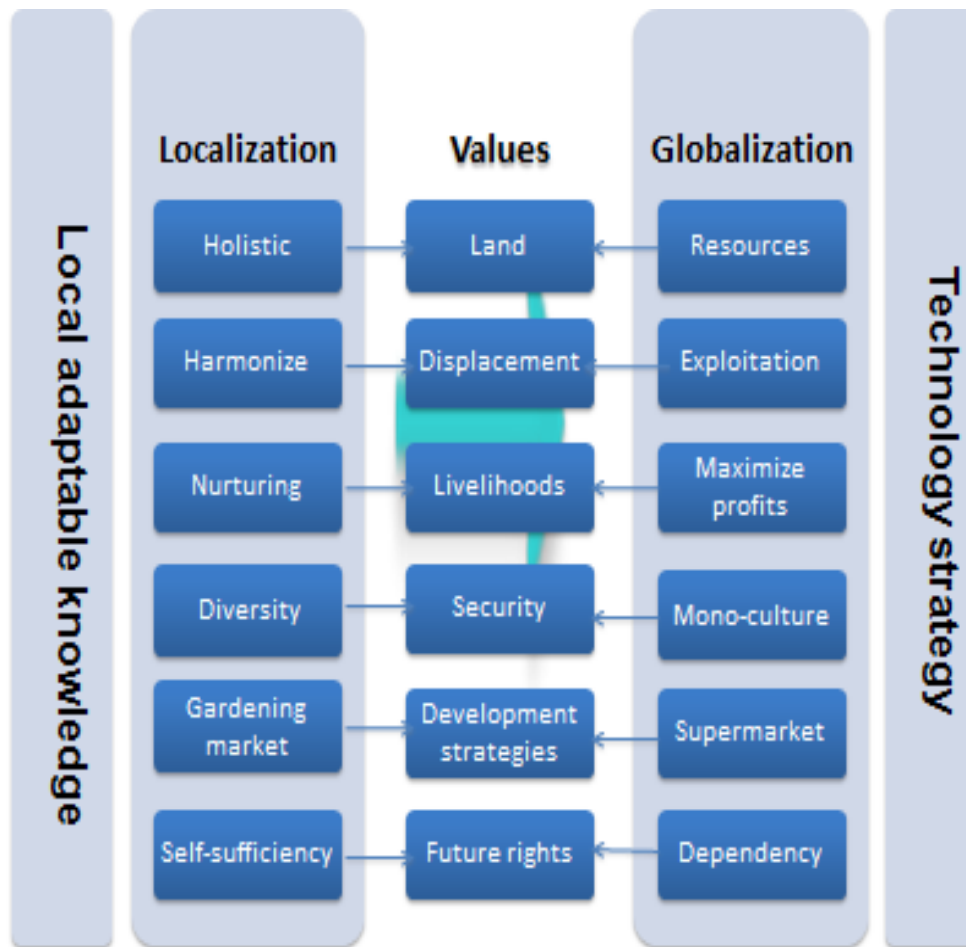
Chín Hành vi Thiết kế chi tiết

1. Lắng nghe và phản hồi kịp thời nhu cầu của từng hợp phần trên lát cắt sinh thái và cả hệ *theo mùa*;
2. Tôn trọng không gian sinh tồn và những phản ứng bất bình thường của từng hợp phần và cả hệ thống theo thời vụ;
3. Tạo *cơ hội sinh thái* để xã hội vi sinh vật sinh sôi nảy nở (tấp tử, lâu đài compost, bẫy sinh thái, vòng tròn sinh thái, bẫy nước sinh thái, huyết nước, bẫy thức ăn/nôi sinh thái/Berry Blooming)
4. Cập nhật tính nét của từng hợp phần và cả hệ thống theo mùa trên định vị của từng lát cắt sinh thái;
5. Củng cố năng lực/khả năng thích nghi của từng hợp phần và cả hệ thống theo mùa;
6. Giàu hóa các sinh linh trong hệ và chia sẻ với hệ láng giềng;
7. Duy trì thói quen nhật ký, tư liệu hóa theo mùa;
8. Quản trị đào tạo qui trình sinh thái của sản phẩm theo *10 định chuẩn*⁷;
9. Xã hội hóa hệ thống hành vi Phụng dưỡng Ngôi nhà Sinh thái.

---

cả các chất dinh dưỡng này đi vào đất tạo ra đất mới có thể nuôi hạt và cây. Cây lớn lên bị các con vật như bò, dê ăn. Phân của bò, dê sẽ đi vào đất. Khi một con vật chết, xác của nó cũng bị phân hủy như cái cây. Khi con dê chết, người nông dân khôn ngoan sẽ chôn nó dưới gốc cây để cây nhận thêm nguồn dinh dưỡng từ con dê đã chết. Chu kỳ như vậy cứ nối tiếp nhau quay vòng mãi mãi. Không có gì bị lãng phí trong hành vi canh tác sinh thái. Con người tiêu thụ thức ăn rồi thải ra, chất thải đó sẽ được xử lý sao cho an toàn để quay trở lại vào đất biến thành loại phân bón có ích cho cây trồng. Không có gì ra khỏi trang trại cả. Ngược lại, trong hệ thống nông nghiệp trồng cây công nghiệp vì mục đích thương mại, phải đưa một lượng rất lớn nguyên liệu đầu vào từ bên ngoài hệ thống và một lượng rất lớn chất thải từ nguyên liệu đó ra khỏi hệ thống. Cái mà bạn không tái chế trong trang trại của bạn bị mất đi khỏi hệ thống.

⁷ 5 đặc tính cốt lõi của Hệ sinh thái và 5 Tiên tố tiên quyết của hệ nhân văn (xem lý thuyết livelihoodsovereignty.org/cendiglobal.org)

Development Choice 1995 - 2015 - 2025

1